

vonultak foglalkozást tartani, meg sem jelent. A táborvezető magából kikelve adta elő az eseményeket, a meggyalázás rémtettén volt a hangsúly – alighanem ekkor tanultam meg ezt a szót. A gyűlés rövid volt, a spontán kikötözést követő spontán ítélet: Radics ebédig a zászlórúdon marad. Oszolj. A délelőtti foglalkozások befejeződtek, meg a gyülekezés amúgy is szétzilálta őket, nem volt semmi dolgunk. Oszolj után visszazivárogtunk a gyülekezőtérre, megnézni Radicsot. Így, hallomásból, indokolhatatlan és bűnös vagányság volt, amit művelt, bár tény, hogy nem lehetett röhögés nélkül elképzelni, amint nemzetiszínű zászlóval a hasán rohan az üldözők elől. Nem, erre nem volt magyarázat. Radicsot igen szakszerűen kötözték meg, két kezét hátrakulcsolva a zászlórúd körül, lent pedig a bokáját fogták a rúdhoz. A körülállók ugratták. Nagyon meleg volt. A fiúk versenyeztek a szellemeskedésben – már nem a zászlóról, hanem a tűző napról szólt a jelenet, följajánlották Radicsnak, hogy lelocsolják vízzel, aztán valahogy sosem találták el, röhögve sajnálkoztak a pontatlan fröcskölés miatt. Ránéztem Radics arcára. Nem szégyenkezett, dühös volt. Az arca kivörösödött, nyelt, és köpni próbált. Le akarta köpni a közönséget. A hasát kinyomta, köpés közben megfeszült, beverte a fejét és a vállát a zászlórúdba, de újra kezdte: nyelt és köpött, nyelt, feszült, köpött. Elhúzódtunk. Az újonnan érkezett csellengők kapták az új permetet. Radics dühé nem lohadt, nem hagyta abba: nyelt és köpött, nyelt és köpött, a helyzetéhez képest széles ívben és viszonylag pontosan. És iszonyú dühös volt. Mindezt némán. Egy szót sem szólt. Egy szót sem szólt, csak köpött.

Vasárnap Radics is ott menetelt velünk, némi meglepetésemre nem utazott haza a zászlós incidens után. Az iskolatársai között ment, változatlan kedéllyel. A sorok közt néha megpillantottam a tarkóját, a vállát. A kudarc pillanatai a legemlékezetesebbek. Meg a felszabadulásé. Akár akarom, akár nem, ezek őrzik olyan gondosan ezt a júliusi késő délutánt, amint menetelünk az egyre erőtlenebb fényben, letérünk a táborhoz vezető útra, a hirtelen alkonyatban combjaink lüdbörösek, már senki nem csapja oda a lábát, hűvös lett, fázunk.

Mesterházi Mónika

HIDEG, HIDEG.

Milyen könnyen lehetne, és hiába.
Olyan ez, tudod, mint a példa régen,
elvben már megvolt és nem jött ki mégsem,
mert a körzőnek lötyögött a szára.

Most körben a képzeletem kering,
néha kisiklik érintő-irányba
(ha – mégse – vagy lehet? – s ha nem? – de hátha),
néha örvénnyé (:be) csavarodik.

Mert ki hinné, hogy a körző lötyöghet,
és hogy *az és nem az* között esetleg
csak egy-két fok különbség mérhető?

S ami logikus, ahhoz kell csoda?
Van bizonytalansági tényező,
de mi a való s mi a műhiba?

VISSZAFAGYÓ TÁBLÁK

Zene: a kor. (Latin költő-szofisták
karcos borához jobb, ha úgy karistol
a rím, hogy ne aludjon rajta el
az olvasó; közönyét törje szét,
figyelmét a csikorgás keltse föl,
ahogy hangot, jelentést fölcserél.)
Ha zsörtölődve bár, beletörődöm,
amit kimondani feldörzsölődik
a torkom is, hogy úgy fölösleges,
ahogy van, az egész, hogy Budapest,
hogy a házak, a levegő, de még
a fák, a konyvek – hogy nincs védhető
felület: betakaródzom, el innen
nem megyek: de a széphangzás elillan.